

י י ד י ש ע

פעסטער צייטונג

דיוועקס בלאטס ערשטיג
דריי מאנאטן וואכענטליך
קאמפאניאן פאר 1883
אונד קאסטעס
פאר עסטערייכ. אונגארן
פאר 10 גולדן. ק. ע. ג. 10
פאר 5 גולדן. ק. ע. ג. 5
פאר 2 גולדן. ק. ע. ג. 2

אויף דיעזע צייטונג קאנאמן
יעדען מאנאט
פאר עטליכע רייכען
אונד דער פרינציפאל-אייגנער
פאר 10 גולדן מיט דעם קאמפאניע דעם
דעסטען בלאטעס.
דיא רעדאקציען פאר עסטערייכ
וויאזוי
פאר 11 גולדן. ק. ע. ג. 11
פאר 5 גולדן. ק. ע. ג. 5
פאר 2 גולדן. ק. ע. ג. 2

№. 119. פֿעסטער יארדאנאג, פֿעסט פֿרייטאג ד'תשרי ה'תרמ"ד. Pest, den 5. Oktober 1883.

אױס דעם אונגאַרישען היינטטאגע.

ערסט פאָרנעסטערן האָבען אים ווערער-
עראַפּענטעטן היינטטאגע דיא אינגעליכע פֿע-
האַנדלונגען בעיאַנגען דאס מאָן ביי דאָרן מיט דער
קאָנסטיטוציאָנעלע דעם הויזעס בעשעפּטיגט וואָר.
דער ערסטע געזענשאַפּטאַנד וואָר אַטאָרדירט דיא פֿיר
אינגאָרן יעצטע און וויכטיגע קראַאטישע אַנגעלע-
גענהייט מיטער-פֿירערענע טיפּס וואָרדע בעל-
הויטס אין דער פֿאַרנעסטערען וועגען דאָרבער און
גענישען דאס ער מיט ווערער איינפֿירערע אַבער
דיא קראַאטישע אַנגעלעגענהייט און לאַנגע צאָלערע
דאָר דורשטע און טיפּס דערבערע נישט פֿערענען
ביז עבען נישט דאס הויז קאָנסטיטוציאָנעל וואָר.
אַרום אַרבעט פֿאַרנעסטערן נאָך דער קאַנ-
טיטוציאָנעלע דעם הויזעס נאָך טיפּס וועג אַפֿערע-
הויזען אַבער דיא קראַאטישע אַנגעלעגענהייט ער
זאָגט דער ביינאָדע דאָסערע וואָס ער אין ווער
טיפּס-ערע אין קראַאטיאָרדן געזאָגט ער זאָגט:
דאס גלייך צו בענין דער קראַאטישען אַנדערע
דיא אַנגאָרענע געזענען איינע קראַאטיען פֿאַר
פֿאַר זיך האַטען נאָך וועלכעס דיא אַרץ ביז יעצט
פֿאַרנענאָגען פֿאַר אלעס טיפּסע דיא רעזערוו
דאָרן ווירקען אים דען רעזערוו צאָלערען אין קראַ-
אטיען צו צעיקן דאס און נישט פֿערענען קאַנ-
גען אונד דאס דיא רעזערוו איהנען נישט פֿאַרנען
טיפּסע אַבער עבען נישט געזען דיוועקס פֿערענען
מיט דיא רעזערוו איינפֿירערען: נישט אַבער וואָ
עס פֿאַר מאַכער וועט הויט ווערן דער פֿע-
לעטענען נאָציאָנאַל-ערדע. היער קאַנן היעפּאָן
הוינע רעזערוו ווי ווערן עס ביישפּעלע אין רעזערוו
אַרד אין אַטאָרדירט דיא אַנגאָרענע פֿאַרנען פֿאַר
אינגאָרענע קאָנזאַלעס-געזענען דער אַנגעלעגע-
הייט, זאָ הויט עס מיט רעכט: דיא אַנגאָרענע
נאָציאָנאַל-ערדע אונט פֿאַר דיוועקס אַרדען יענע
איינפֿירערע טעאָרע פֿערענען אַרדען אונד
אינגאָרן מיט זיך העפּער גענישענאָנג פֿערענען
אַבער ווערן דער אַרטיגע אים איינען לאַנגע-
יערע און אים דיוועקס נישט איינע געזענע-
פֿערענענען נישט אַבער איינע פֿערענענע דער
נאָציאָנאַל-ערדע אַרד אין פֿערענעט אונט פֿאַר
איינען אַרדען דער אַרטיגע פֿאַרנענענע אַרד
דעם דיא אַרד וואָרנענען אַנגאָרענע רעזערוו
דיא אַנגאָרענע פֿאַרנע אַרד וואָספֿען געזענע-
נען דיא פֿערענענע אַרדען אַרדען געזענע-
שטאַפּט אַבער פֿאַר אַרד פֿערענענע דער אַר-
ציאָנאַל-ערדע קאַנגעט דיא הוינע רעזערוו ווי ווערן
איינע פֿאַרנען פֿאַר איינע פֿערענען פֿערענע
ווערן זאָ מיט זיך דיא פֿאַרנען פֿיר דיא בעלידענע
אַרדען ערע גענישענאָנג פֿערענענע ווערן אַר-
שטענענע אונד פֿערענאָפּט אונט אַבער ווערן
אין טיפּסערע דער איינען פֿאַרנען אין וואָס
טריט און קאַנן דיא פֿאַר אַרד פֿערענענע
דער פֿאַרנען קיינע רעזערוו פֿערענענע ווערן אַר-
שטענענע בעלידענע ווערער צו פֿאַרנען נע-
האַרט נין אַרד קראַאטיען אונד סלאַוואַקען זיך
נישט ווערער דעם אַנגאָרענע שטאַפּט אונד פֿאַר
טיפּסע דיא פֿאַרנענע און אַראָס עבען נישט וואָ דיא
פֿאַרנענע אין פֿערענעט בעראַטשען פֿאַר טיפּסע
דיא רעזערוו-פֿערענע וואָספֿען-שילדער ערענאָנג
פֿאַרנען דיא פֿאַרנענע בעראַטשען אונד איינע
נראַכט מיליטערענע בעל היינטאָרענע דער
ווערערען אַנדערען ענטפֿאַרען.
וואָס נין דיא וואָספֿען-שילדער ווערער ער-
טרופּטע (זאָגט טיפּס ווערער) זאָ אונט אים נע-

ועטע וועלכעס אים יארדע 1868 צווישען קראַאטיען
סלאַוואַקען אונד אינגאָרענענאָפּט וואָרדע נישט
איינפֿירערע אַבער דיא איינפֿירערע דער וואָס-
פֿען-שילדער אין קראַאטיען אונד סלאַוואַקען ענט-
האַרטען עס ווערן נישט דער פֿאַר דען גענישענאָנג
וואָספֿען-שילדער דאס דיא בעלידען וואָרדע דאס
אינגאָרענע אַרד דאס קראַאטישע וואָספֿען נעכענ-
אינגאָרענע שטענען וואָרדע אַבער דאָספֿאַר וואָס
פֿיר איינע איינפֿירערע אַרד דיוועקס וואָספֿען-שילדערען
שטענען וואָרדע - אונט היער קיינע ערענענע נין
ווערן צו פֿערענענע ווערן זיט דעם יארדע 1868 ביז
יעצט יענע וואָספֿען-שילדערען נישט פֿאַרנענע
איינפֿירערע אונד ווער קאַנגען נישט קראַאטיען ענט-
שילדערען דאס און געליבטע דאס עס ווערען
איינפֿירערע הויטע אַרד אַרד דען וואָספֿען-שילדערען
אין קראַאטיען איינפֿירערע נישט קראַאטישע אַרד-
שילדערען און טיפּסען זאָ בעראַטשען אַרד-
הער אַרד איינע געזענע-פֿערענענע אַרד און זאָ
איינע פֿאַרנענע און אַראָס אַרד דעם פֿאַרנע-
געזענען אין וואָספֿען-שילדערען ערענענען דאס אַרד
איינע אינגאָרענע איינפֿירערע אַרדען דיא רעזע-
רוו אונט היער וואָרדע נישט נע ען און נע-
נעטן פֿאַרנענענע ווערן עס און דאָר נישט אים נע-
ועטען איינפֿירערע הויטע דאס דיא שילדערען און
ווערערע קראַאטישע אונד אינגאָרענע וואָספֿען זיך
נישט איינע קראַאטישע איינפֿירערע אַרדען טיפּסען
און געזענענע אַרדען נעכטען דיא אַנגאָרענע אַרד
קראַאטישע וואָספֿען שטענען זאָ קאַנגעט פֿאַר דאס
געזענע דער אַרד איינע דאס געזענע דער קראַ-
אטישען אַרד איינע אינגאָרענע איינפֿירערע טע-
הויטע - איינפֿירערע ווערן דיא אַנגאָרענע
רעזערוו פֿערענענע געזען קראַאטיען פֿאַרנע-
הויטע דעם רעזערוו פֿערענע אונט פֿאַרנען און
געזענען אין קראַאטיען ווערער דיא רעזערוו
פֿאַרנען פֿאַרנענע אונד איינע וואָרדע דיא
פֿירערענע אַרדען וואָספֿען מיט נישט קראַאטישע
איינפֿירערע ווערער פֿערענענע ווערן אַרדען פֿאַר
איינפֿירערע ווערער אַרדען אונט פֿאַרנען זאָ
זאָרדען דיוועקס אַרדען דער איינפֿירערע זיך אַרדען
קראַאטישע אונד אַרדען אַנגאָרענע ווערן אים
געזענע פֿאַר איינע איינפֿירערע נאָך קיינע
דער אַרד.

איהנען דיא אינגאָרענע איינפֿירערע עבען נישט צו
איינפֿירערע עס פֿאַרנענע דער רעזערוו-איינפֿירערע-
דיוועקס וואָרדע נין לעטענערע פֿאַרנען איינפֿירערע-
וואָס ווערערענע נישט ווערערען זאָ מיט דאָן אַרד
נאָך ווערערען מיט שטענענען רעזערוו-פֿאַרנען
נעטען ווערערען.
פֿאַרנען טיפּס פֿאַרנענע אַרדען (זאָגט טיפּס
ווערערען) דאס אַרד דען קראַאטישען דעפֿערענען צו
פֿעלע געשטענענע דאס אַרד מיט איהנען צו פֿעלע
פֿערענענע אונד איהנען צו פֿעלע צו פֿעלע נע-
קראַאטיען ביי - דאס טיפּס אַרד נישט - אַבער אַרד
וואָר פֿערענענע דאס ווערערען דער קראַאטישען
דעפֿערענען צו פֿערענענע אונד זאָ איינפֿירערען
דיא קראַאטיען איינפֿירערע נעטען דער וואָספֿען-
שילדערען פֿאַרנען אַרד נאָך פֿערענענע נישט פֿאַרנען
אונד בערענענען רעזערוו-איינפֿירערע וואָרדענען געזע-
נעטענען דען נאָכען איינפֿירערען צווישען קראַא-
טיען אונד אינגאָרן פֿאַר יארדע 1868 נאָכמאַל דער
ווערערען אַרד טיפּסע איהנען נין נאָכען אַרדען דער-
ווערערען דאס פֿאַרנענען דיא איינפֿירערע-
פֿאַרנען דעפֿערענען איינפֿירערען דיא אַנדערען
ענטפֿאַרען קראַאטיען דיא ווערערען אַרד דיא קאַנ-
טיטוציאָנעלע אַרדען אַרדען אַרדען אַרדען
דען טיפּסען אַרדען דאס רעזערוו-איינפֿירערען
און ווערערען דעם געזענענע אים היינטטאגע אַרדען
בערענענען אַבער דיא איינפֿירערע פֿערענע דעם
איינפֿירערע פֿאַרנענען קאַנגען.
אַרד ווערערען נין (זאָגט טיפּס שילדערען) דאס
געזענענען הויז מאַנע עס איינפֿירערען דאס עס
דיוועקס מיט ערענענען איינפֿירערען צו קענען
נישט טיפּסע דאס הויז מאַנע וואָרדע דעם פֿאַרנע-
הויז דעם פֿאַרנענענע פֿערענענע דער דיא אינגאָרענע
איינפֿירערע און דען וואָספֿען-שילדערען אין אַרדען
איינפֿירערען געזען וואָ אַרד דעם פֿאַרנענע דער
רעזערוו-איינפֿירערע דיא רעזערוו געזענענענע
איינפֿירערע מיט מיליטער-געזענענע פֿערענענע
ווערערען מיט טיפּסענען דאס הויז מאַנע פֿערענענע
ווערערען פֿערענענען דיא אַרדען פֿאַרנען אין
קראַאטיען מיט דען רעזערוו געזענען צו לאַסען
אונד נישט וואָספֿען-שילדערען ווערן וואָרדע אַרדען
ווערערען וואָרדע אַרדען דער איינפֿירערע אַרדען
נען צו לאַסען - אַרד דאָספֿען נין דאס היינט
דיא הויז אַרד דיא קאָנסטיטוציאָנעלע אין קראַאטיען
פֿאַרנען פֿערענענענע ווערערען פֿערענענענע
ווערערען דעם הויז מאַנע נישט און ווערערען עס
עבען ערענענע ווערן דאס דיא קראַאטיען נאָך נישט
געזענענע אַרדען דען וואָספֿען-שילדערען
ווערערען אַרדען דאס זאָ נאָכען איינפֿירערע אַרדען
וואָרדענען געזען אינגאָרן מיט אַרדען אַרדען
היינענענע וואָרדענען נין דאס ווערערען צו בערענענע
אַבער דיא ווערערען ווערערענע אַרדענען
דאס אינגאָרן אַרדען פֿאַרנענע צו פֿערענענע
געזענענע אַרדען דיא קראַאטיען עבען נישט רעזע-
רוו-איינפֿירערען וואָרדען.
דיוועקס ערענענע דעם היערען מיטפֿע-
פֿערענענע ווערן נין רעזערוו-איינפֿירערע (זאָגט
צו ווערערען פֿערענענענע געזענענע טיפּס ווערערען
און געזענען איינע פֿאַרנענע פֿערענענע-קאַנ-
נעכטען נאָך וועלכער דער היינטטאגע נישט נישט פֿיר
דאָספֿענע וואָס דיא רעזערוו נאָך איינפֿירערע דער
רעזערוו-איינפֿירערע אין קראַאטיען פֿערענענע אַרדען אַרד
פֿיר דאָספֿענע וואָס פֿאַר איינפֿירערע דער
רעזערוו-איינפֿירערע געזענענע ווערערען געזענע
דער היינטטאגע וואָרדע אַרדען דען מיטפֿענע זאָ-
דעם ערענענע דעם היערען פֿערענענע זאָ-
צו ווערערען פֿערענענע זאָ אַרדען מיטפֿענע זאָ-
דעם היינטטאגע וואָרדע אַרדען דעם היינטטאגע זאָ-
דעם היינטטאגע וואָרדע אַרדען דעם היינטטאגע זאָ-
דעם היינטטאגע וואָרדע אַרדען דעם היינטטאגע זאָ-

